

حق اليقين

محمد باقر مجلسی

www.ketab.ir

سرشناسه	:	مجلسی، محمدباقر بن محمدتقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۱ ق.
عنوان و نام پدیدآور	:	حق‌الیقین/ محمدباقر مجلسی.
مشخصات نشر	:	تهران: دینا، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	۵۸۰ ص.
وضعیت فهرست نویسی	:	قیفا
یادداشت	:	کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.
موضوع	:	شیعه -- اصول دین
موضوع	:	شیعه -- عقاید
موضوع	:	احادیث شیعه -- قرن ۱۱ ق.
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۲ ۷۳۰۳۲۷ BP۲۱۱/م
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۲۱۷۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۱۶۰۳۲۶

☐ حق‌الیقین

☐ محمد باقر مجلسی

☐ چاپ اول: ۱۳۹۲

☐ قطع و تعداد صفحات: ۵۸۰ صفحه وزیری

☐ شمارگان: ۵۰۰ نسخه

☐ بها: ۳۰۰۰ تومان

☐ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۷۸۶-۸-۵

☐ توجه: به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۲۸/۱/۱۱ و همچنین قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۰ کلبه‌ی حقوق این اثر به هر نحو برای انتشارات دینا محفوظ می‌باشد. هر کس تمام یا قسمتی از این کتاب را بدون اجازه، نشر یا پخش یا عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست

باب اول: در اقرار بوجود حق تعالی و صفات کمالیه اوست و در آن چند فصل

است ۱۱

فصل اول در اقرار بوجود صانع عالم است ۱۲

فصل دوم آنکه حق تعالی قدیم و ازلی و ابدیست ۱۴

فصل سیم آنکه حق تعالی قادر مختار است ۱۴

فصل چهارم آنکه خداوند عالم عالمست بهر معلومی ۱۴

فصل پنجم آنکه حق تعالی سمیع و بصیر است ۱۵

فصل ششم آنکه حق تعالی حی است ۱۶

فصل هفتم آنکه حق تعالی مرید است ۱۶

فصل هشتم آنکه حق تعالی متکلمست ۱۶

فصل نهم باید دانست که حق تعالی صادقست ۱۷

فصل دهم آنکه صفات کمالیه الهی عین ذات مقدس او است ۱۷

باب دوم: در بیان صفاتیست که از حق تعالی نفی باید کرد و در آن چند مبحث

است ۱۹

مبحث اول آنست که او یگانه است ۲۰

مبحث دوم آنکه حق تعالی مرکب نیست ۲۱

مبحث سیم آنکه صانع عالم مثل ندارد ۲۱

مبحث چهارم آنست که صانع عالم دیدنی نیست ۲۱

۲۲	مبحث پنجم آنست که جناب مقدس الهی محل حوادث نیست
۲۳	مبحث ششم آنکه جناب مقدس الهی را نامهای بسیار هست
۲۳	مبحث هفتم آنکه حقتعالی با چیزی متحد نمیشود
۲۴	مبحث هشتم آنکه حقتعالی در قدیم بودن شریک ندارد

باب سیم: در بیان صفاتیست که متعلق است بافعال حقتعالی و در آن چند

۲۵	مبحث است
۲۶	مبحث اول آنکه مذهب امامیه آنست که حسن و قبح افعال عقلیست
۲۶	مبحث دوم آنکه صانع عالم فعل قبیح نمیکند
۲۶	مبحث سیم آنکه حقتعالی مدگان را بر افعالی که اختیاری ایشان نیست تکلیف نمیکند بآن

باب چهارم: در مباحث نبوتست و در آن چند مبحث است

۳۰	مقصد اول آنکه امامیه ا اعتقاد آنست که بعثت پیغمبران بر حقتعالی واجبست عقلا
۳۱	مقصد دوم بدان که طریق دانستن حقیقت پیغمبران معجزاتست
۳۱	مقصد سیم باید که پیغمبر افضل از جمیع امت خود باشد و اعلم از همه باشد
۳۲	مقصد چهارم آنکه علمای امامیه اتفاق کرده اند بر آنکه انبیاء و ائمه (علیهم السلام) افضلند از جمیع ملاتکه

۳۳	مقصد پنجم در بیان حقیقت پیغمبری محمد بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف است
----	--

باب پنجم: در امامت است

۴۸	مقصد اول در وجوب نصب امام است
۵۱	مقصد دوم در بیان شرایط امامت است بنا بر قول متکلمین
۵۳	مقصد سیم در بیان صفات و خصایص امام است
۵۸	مقصد چهارم در طریق شناختن امام است و او را بچند وجه میتوان شناخت:
۵۸	وجه اول (نص حضرت رسول ﷺ)
۵۸	وجه دوم افضل بودن امام است از جمیع امت
۵۸	وجه سیم معجزه که مقارن دعوی امامت باشد
۶۱	مقصد پنجم در بیان بعضی از آیاتست که دلالت بر امامت و فضیلت امیر المؤمنین (علیه السلام) میکند
۱۰۱	مقصد ششم در بیان احادیث متواتره است
۱۰۱	فصل اول در حدیث غدیر خم است
۱۱۹	فصل دوم در حدیث منزلت است

فصل سیم در بیان اختصاص آن حضرت است بمحبت خدا و رسول	۱۳۳
فصل چهارم در بیان اختصاص حضرت امیر علیه السلام بحضرت رسول صلی الله علیه و آله در اخوت و هم راز بودن و سایر امور	۱۳۳
فصل پنجم ادر بیان الحق مع علی و علی مع الحق	۱۳۶
فصل ششم در بیان افضلیت آن حضرت است بر سایر صحابه	۱۴۰
فصل هفتم انصوص صریح در امامت ایشان و تجاهلی مخالفان	۱۴۶
فصل هشتم در بیان مطاعن آن جماعتی که غصب حق آن حضرت کردند	۱۵۳
مقصد هفتم در بیان امامت سایر ائمه است صلوات الله علیهم	۲۶۳
طریق اول طریق نص است	۲۶۴
طریق دوم افضلیت است	۲۶۸
طریق سیم عصمت است	۲۷۱
طریق چهارم معجود است	۲۷۱
طریق پنجم اجماعت است	۲۷۱
مقصد هشتم در بیان اثبات وجود امام دوازدهم و غیبت آن حضرت است	۲۷۷
مقصد نهم در اثبات رجعت است	۳۱۳

باب ششم: اثبات معاد است و بیان مقدمات آن و توابع آن از وقت مرگ تا

انقضای امر عالم و در آن چند فصل است ۳۴۳

فصل اول در اثبات معاد جسمانی است	۳۴۴
فصل دوم در دفع شبهه های معاد جسمانی	۳۵۰
فصل سیم در اقرار بحقیقت مرگ و توابع آنست و در آن دو مطلب است	۳۵۶
فصل چهارم در احوال عالم برزخ است	۳۶۱
فصل پنجم در بیان بعضی از شرایط و علامات قیامت است که پیش از نفخ صور واقع میشود	۳۸۴
فصل ششم در بیان نفخ صور است و فناء اشیاء	۳۸۵
فصل هفتم در بیان سایر احوالیست که حقتعالی خبر داده است که پیش از قیامت واقع خواهد شد	۳۹۰
فصل هشتم در بیان حشر وحوش است	۳۹۱
فصل نهم در بیان احوال اطفال و مجانین و اشباه ایشانست	۳۹۴
فصل دهم در بیان میزانست و حساب و سؤال و رد مظالم	۳۹۸
فصل یازدهم در بیان سؤال از رسل و شهادت شهداء و دادن نامه ها بدست راست و چپ و بعضی از احوال و احوال روز قیامت است	۴۰۶
فصل دوازدهم در بیان وسیله و لوا و حوض و شفاعت و سایر منازل حضرت رسالت و اهل بیت او	

۴۱۳	 است در قیامت:
۴۲۸	 فصل سیزدهم در بیان صراط است
۴۳۲	 فصل چهاردهم در حقیقت و حقیقت بهشت و دوزخ است
	 فصل پانزدهم در بیان صفتی چند است که در آیات و اخبار از برای بهشت وارد شده است و اعتقاد
۴۳۶	 بآنها لازم است.
۴۵۴	 فصل شانزدهم در بیان بعضی از صفات و خصوصیات جهنم و عقوبات آنست.
۴۷۲	 فصل هفدهم در بیان اعراف است.
	 فصل هیجدهم در بیان جماعتی است که داخل جهنم می‌شوند و جمعی که در آن مخلد می‌باشند
۴۷۵	 و جمعی که در آن مخلد نمی‌باشند
۴۹۲	 فصل نوزدهم در بیان معانی ایمان و اسلام و کفر و ارتداد است و احکام آنها
۵۱۹	 فصل بیستم در بیان انواع گناهست و توبه از آنها و در آن دو مقصد است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الواحد الاحد الفرد الصمد العليم القديم القدير الذي ليس كمثله شيء و هو السميع البصير و الصلاة على اشرف العارفين و فخر النبيين محمد و عترته الطيبين الطاهرين الذين فازوا بالقدح المعلى من الفضل و العلم و اليقين و لعنة الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين

اما بعد چنین گوید خامه شکسته زبان و بیان ابکم نشان تراب اقدام ارباب یقین و خادم اخبار ائمه طاهرین صلوات الله عليهم اجمعین محمد باقر بن محمد تقی حشر هما الله مع موالیهما الاکرمین بر صحایف قلوب و صفایح ابواب طالبان منهاج حق و یقین تصویر و تحریر مینماید که چون بدلائل عقلیه و نقلیه ظاهر و هویدا گردیده که حقتعالی این جهان فانی را عبث نیافریده و انسان که چشم و چراغ این جهان و علت غائی آفرین آنست برای معرفت و عبادت خلق کرده است که باین دو قدم روحانی عروج بر معارج بهشت جاودانی نماید و بلذات فانیه این دار غرور مغرور نگردیده بواسطه این دو حبل متین خود را بسعادت باقیه آخرت رساند و از اخبار و آیات بسیار معلوم است که عبادت بدون معرفت که ایمان عبارت از آنست صحیح و مقبول نیست پس اول چیزی که در ابتدای تکلیف بر مکلف واجب است تحصیل ایمان است و اکثر خلق از این معنی غافلند و ارکان دین را نمیدانند و قلیلی را که از ناقص چند امثال خود فرا گرفته اند بنظر تحقیق در آن نظر نکرده اند و بمحض تقلید اکتفا نموده اند و قدم از درگه سافله گمان بدرجه عالیہ یقین و اذعان نگذاشته اند اگر چه این فقیر در کتب مبسوطه عربی و فارسی این مطالب عالیہ را ببینات وافیه و دلائل کافیہ ایراد نموده ام اما اکثر خلق باعتبار عدم اعتنا و اهتمام در امور دین با قلت بضاعت با وفور اشغال باطله با عدم قابلیت ادراک آنها انتفاع بسیاری نمیابند لهذا این فقیر اراده نمود که در این رساله مختصره کافیہ عمده آن مطالب عالیہ را بیانیهای واضح قریب بافهام ایراد نمایم بتوفیق الله سبحانه فی الجملة بر وفق مرام بانجام رسید و مسمی به حق یقین گردید و چون از برکات عهد حق و اوان و ثمرات امن و امان ایام سعادت

فرجام دولت عظمی و سلطنت کبری اعلا حضرت شاهنشاه ملایک سپاه ظل الله سید و سرور سلاطین جهان باسط مهاد امن و امان مظهر الطاف ربانی مهبط فیوضات سبحانی وارث میراث سلیمانی ملجأ سلاطین کامکار ملاذ خواقین جم اقتدار چراغ دودمان مصطفوی و نونهال گلستان مرتضوی انجمن افروز محفل عدل و داد و شعله جانسوز نهال جور و بیدار ممهد قواعد عدل و تمکین مشید بنای والای شرع مبین سلطان انجم سپاه گردون بارگاه مصدوقه السلطان العادل ظل الله الفائز بدرجه علیه نرفع درجات من تشاء مصداق آیه کریمه یختص برحمته من یشاء اعنی السلطان بن السلطان و الخاقان بن الخاقان مسمی بثالث اجداده الاکرمین الشاه سلطان حسین بهادر خان مد الله للال جلاله علی رؤوس العالمین و شیخ المؤمنین ببقائه الی ظهور دولة خاتم- الوصین صلوات الله علیه و آله و علی آبائه الطاهرین بود بنظر الهام منظر اشرف رسانید امید که مقبول طبع اقدس گردد و ثنوبات آن روزگار فرخنده آثار عاید گردد- چون ایمان عبارتست از تصدیق بوجود حق تعالی و صفات کمالیه و تنزیه و اقرار بحقیقت انبیائی که از جانب حق تعالی برای تکمیل خلافت بر ایشان مبعوث گردیده اند خصوصاً پیغمبر آخر الزمان محمد بن عبد الله (ص) و اقرار بآنچه از حضرت از جانب خداوند آورده است ضروریات دین را بتفصیل و آنچه ضروری نیست باجمال و اقرار بحقیقت جمیع اوصیای پیغمبران خصوصاً دوازده امام که اوصیای پیغمبر آخر الزمان اند و اقرار بعدالت حق تعالی و منزّه بودن او از افعال قبیحه و اقرار بحشر و معاد و توابع آن پس تحقیق این مطالب عالیه در چند باب میشود: